

עטרת שלוש

קול קאמרנא 0747962080

עלון שבועי שע"י מוסדות קאמרנא בארה"ק • בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א • עיה"ק ירושלים ת"ו

אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן בְּמִדְבָּר
בְּעָרְכָה מִזֶּה סוּף בֵּין פָּאָרָן וּבֵין תַּפֵּל וְלִבְנֵי וַחֲצֹרֹת וְדִי זֶהָ. אֶחָד עָשָׂר
יוֹם מִחֹרֵב דֶּרֶךְ הַר שְׁעִיר עַד קָדֵשׁ בְּרִנֵּעַ (א א-ב).

עטרת ראשנו
דברי תורה מכ"ק אדמו"ר שליט"א

ע"י לימוד התורה וקיום המצוות
יהיה תיקון השבירה

ועל זה אמר עוד הכתוב בעבר
הירדן בארץ מואב הואיל משה באר
את התורה הזאת לאמר היינו הואיל
בג' שם ב"ן, שמושה רבינו אמר לבני
ישראל שעל ידי לימוד התורה וקיום
המצוות יהיה התיקון של השבירה
שהוא בשם ב"ן כנודע.

הקב"ה יעזור שכל אחד יוכל לתקן
מה שצריך לתקן, ע"י תורה ומצוות
ומעשים טובים, ועל ידי זה יתייחדו
המאורות בשלימות ביחודא תתאה
ועילאה, ותבנה בית המקדש
השלישי המקווה, ונזכה לובא לציון
גואל במהרה בימינו אמן.

רעוא דרעוין תשפ"ד

נגד ז' מלכין דמיתו, וד' אחורים
דאו"א, והם י"א יום, והם דרך הר
שעיר הוא אדום בסוד מלכי אדום,
והם י"א יריעות עזים. עיי"ש.

השבירה היה 'עד קדש ברנע' חכמה
ובינה

לפי דבריהם יש לפרש המשך
הכתובים עד קדש ברנע היינו דזה
ידוע בכתבי מרן האריז"ל שקדש הוא
בחכמה, כי באבא יש הוי"ה דיודי"ן,
ויש בו ד' יודי"ן, וכל י' עולה ק', נמצא
שד' יודין דע"ב הם ג' ת', וכללות ד'
יודי"ן עצמן, הרי הכל ג' קדש, ברנע
הוא בגי' ב' פעמים שם אהי"ה במילוי
יודי"ן שהוא בחינת בינה, היינו שכל
השבירה היתה בזי"ן תחתונים עד
קדש ברנע עד בחינת חכמה ובינה.

ומנה כאן כל המקומות שהכעיסו
לפני המקום

פירש רש"י וז"ל: לפי שהן דברי
תוכחות, ומנה כאן כל המקומות
שהכעיסו לפני המקום בהן, לפיכך
סתם את הדברים והזכירן ברמז,
מפני כבודן של ישראל.

הכתוב מרמזו כאן על שבירת הכלים

והנראה לומר עפ"י מה דאיתא
מא"ז רביה"ק רבי יצחק יהודה
יחיאל מקאמרנא זלה"ה בספה"ק
היכל הברכה שמפרט שם את כל
המקומות לפי העשר ספירות,
ומסיים שם שהוכיח אותם על
שפגמו בספירות הקדושות עיי"ש.
ועוד איתא בלקוטי תורה ממרן
האריז"ל, וז"ל: אחד עשר יום מחורב

עטרת פז

אמרות טהורות מרבותינו זי"ע

אחרי הכתו את סיון מלך האמרי אשר יושב בקשבו ואת
עוג מלך הקנני (א ד).

והענין הנכתב אשר יושב בחשבון וכדומה, הרי כבר נמחה
שמו מן העולם, ומה זה לשון יושב בחשבון, אלא דכל יושב
מלא קאי על רוחניות שלמעלה, הן בקדושה והן בקליפה,
הרי סיון ועוג שתי קליפות קשות של ערלה ופריעה (לקו"ת
כאן), עדיין יושבין שם בערים שכנגדם בשמים ממעל. וזה
יושב רומז על שררה ושלטנות, כמו 'ליושב על המשפט'
(ישעיה כח ו) 'יושב על כסא מלכותו' (אסתר ה א), שרשו
בשמים ושלט למטה ברשות אל איוס ונורא. והוא הוא"ו כמו
וא"ו של 'כתנת עור' שהוא החיות שיש בקליפות, והן היו

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרבותינו זי"ע

בעת הגאולה יראו שכל הגלות היה לטובה

אשר שם אנו מקוין שיתעלה נקודת יו"ד יהדות, ושפיכות
הנפש שלנו לפני יוצר כל, אשר ממלא כל עלמין ולית אתר
פנוי מיניה ממש (תקו"ז דף קכב), וכל החשכות והקטנות
והתגברות הרע שם שם הוא איתנו, וכל שכנגדו קורי עכביש
הכל וריק אין בה ממש.

כלל של דבר אין שום תנועה קטנה שאדם מנענע שלא
יהיה שם אלופו של עולם ממש, הוא אתו עמו שם בהשגחה
על כל תנועה. והוא מלך עלוב סובל עלבון גדול, במה שאדם
אינו נוהר לשמור בשמחה ובאהבה את פיו ורגליו ידיו ועיניו,
שפרעה ועמלק שהם נגד שער החמשים שבטומאה כופרים
בכל זה, 'אשר קרן בדרך' (דברים כה יח) עושים הכל מקרה,
הם צורין ואויבים ומשכחין, כל זה להיות במחשבתו

עטרת רז

רזי תורה מרבותינו זי"ע

מה אעידך מה אדמה לך הכת ירושלם מה אשנה לך
ואנחמך בתולת פת ציון כי גדול פים שגרף מי ירפא לך
(איכה ב ג)

מה אעידך כלומר ידוע הוא שעדות הם בחינת נצח והוד
בסוד לוחות העדות, כדאיתא בע"ח (שער לאה ורחל פ"ו)
ע"ש, ונו"ה דז"א קדישין הם המוחין של מלכות שמים,
כדאיתא בע"ח (שער הכללים פ"ז) שהוא כלל גדול, כמו
שנה"י דאמא הם מוחין דז"א, כך נה"י דז"א הם מוחין
לנוקבא מלכות שמים, ואיתא בפע"ח (שער אמן פ"א) שג'
בחינת שם מ"ה וי"ד ה"א ואי"ו ה"א יש בזה"א, אחד בדעת
המחבר חו"ב, וא' בת"ת המחבר חו"ג, ואחד ביסוד צדיק
שלו המחבר נו"ה שלו ע"ש, נמצא נגד נה"י דז"א שהם עדות
מוחין שלה אמר מ"ה אעידך בבחינת מוחין לצורך היחוד

עדיים מהר חורב, שזכו ליקח האי נהירו דקיק שיש בקליפות
ובזה כבר היו 'בלע המות' כידוע.

'היכל הברכה' במדבר דף פד: מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

ויקחו בנדם מפרי הארץ ויורדו אלינו (א כה)

וירדו חסר יו"ד. הנה כלב ויהושע אמרו (במדבר יד ז)
'טוב"ה הארץ מאד מאד' והם לא הביאו פירות מא". וכלב
אמר (שם ט) 'אך בה' אל תמרדו' מהו דוקא בה'. הנה ע"י
העשרה מרגלים שבכאן חסר יו"ד, כי הביאו ירידה למשה
ולישראל, שע"י נשאר משה במדבר, ודור המדבר נשאר
במדבר, וזה היתה ירידה ר"ל למשה ולישראל, כי אלמלא
נכנס משה לארץ היה תיכף ימות המשיח (רמ"ע מפאנו
בעשרה מאמרות), והיה מתגלה חלק היחיד"ה מה' חלקי
הנפש אורו של מלך המשיח, כנודע אשר מה' חלקי הנפש
מכוונות לשם הוי"ה ב"ה, וקצוץ של יו"ד שהוא בחינת יחידה
כנודע. ואור כי טוב' אורו של מלך המשיח נגדו בד' מילואין
השם הוי"ה ברוך הוא וברוך שמו, ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן מספר

שבזרא כל יחיד הנעלם אין סוף ממש עומד לנגד פניו.
וכשיצאו מן הגלות או יתגלה בעינים פקוחות, שכל מה שהיה
לכל אחד מישראל בכל רגע מפגעי הזמן הכל היה אלוהיו עמו.

וכשתשכיל אחי, בעת בא יצר הרע להדיחך מעל ה'
במחשבות רעות ובקושיות ובספיקות, תדע שזה אינו בא
אלא לנסיון, שאם תתאמן נפשך באמונה גדולה ותבקש
בלב נכנע ושפל לפני קונך, אזי תלך למעלה למעלה, ויתגלה
לך אור ובהירות המוחין וגדלות המוחין בלב שמה שפל
ונכזה אוהב ישראל, וזה ממש ביאת משיח וגואל צדק פרטי
עד לעתיד

'היכל הברכה' שמות דף יא: מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

ניסיונות הגלות כדי לזכות לשער החמשים

כל אחד בבחינתו הטוב, יכול לעלות את שורש ידיעות
נשמתו באחדות אלהות, שיתעלה הדעת עד הראש, ויהיה
עץ הדעת טוב כתנות אור, כמו שעשה משה רבינו 'וירא
ראשית לו' (דברים לג כא).

ודע שזה הענין להעלות הדעת עד הראש באחדות, הוא
בחינת שער החמשים תכלית הידיעה שלא נדע, ואז יבוא

רל"ב כמספר יה"י או"ר, שמרומז על אור כי טוב כדברי מרן
האריז"ל (ע"ח כו. ב), וזו הגאולה תהיה רק ע"י ביאת משיח
צדיקנו, אשר הוא האור כי טוב. וזה שאמר כלב 'אך בה' אל
תמרדו' בה' דייקא בחינת שמות העולים רל"ב, כי כל"ב
ר"ת כ'אמור ל'דוד ברכי, ומסיים 'נפשי את הוי"ה' שדוד
ומלך המשיח נכללו בהם מה' חלקי הנפש, שהוא מכוון בד'
אור כי טוב כמספר ברכי"י רל"ב, היינו שלא תעכבו הגאולה
בזמן משה רבינו ע"ה עד שתהיה הגאולה ע"י דוד ומשיח
חלק "היחידה". וזה שאמרו טובה הארץ מאד מאד, ד'
מספר צדי"ק. כי גאולה אחרונה תהיה ע"י אות צדי"ק כדאי'
(פרקד"א פרק מ"ז), טו"ב אורו של מלך המשיח, ה"ה
חלקי הנפש. וזה ויורדו"י מספר רל"ב האור הגנוז, ע"י חטא
המרגלים חסרו הוי"ו מן יחיד"ה מלך המשיח בזמן משה,
ע"י ויורדו אלינו האור הגנוז שראוי היה להתגלות בימי משה
רל"ב, וע"י חטא המרגלים חסר יו"ד באה כל הצרה הזאת,
עד ימות המשיח שיתגלה לנו במהרה בימינו אביה"ר.

'פרי חיים' מרבינו חיים יעקב מקאמרנא

לביטול המציאות ולבחינת אין ממש, שזה לתולע הרוחש
על הארץ, ויכריע את כל ישראל לכף זכות, וישתף נפשו עם
כל ניצוץ ישראל לשוב בתשובה שלימה למקור אין בלב
אמת ובלב שמה, מופשט בהתפשטות הגשמיות, והוא
ממש בחינת משיח אשר ישיג בתכלית יחידה וכתר, בחינת
אין דאצילות.

ודע, בגלות המר הזה, הוא המבחן הגדול והנסינות הרבות,
הכל לזכות לשער החמשים, חירות ואין, כתר עליון, שלימו
דחמשים שערי בינה כידוע, ושם תכלית ידיעת הבורא,
ויתבטל הבחירה בביטול הרע.

ועיקר השלימות לבוא לבחינת חירות ואין, אמונה
שלימה אמונה פשוטה בלתי חכמות והשכלות, כי ממש אור
אין סוף אלופו של עולם הוא בכל תנועה ותנועה קטנה או
גדולה, ואין שום דבר קטן וגדול שיבוא לפני אדם הן בראיה
והן בשמיעה שיהיה במקרה חלילה, אלא הכל מושג באור
אין סוף בהשגחה פרטיות ופרטי פרטיות, והכל בגזירות
עירין פתגמן הגזיר כל בחכמה ובתבונה ובדעת.

'היכל הברכה' שמות דף רמה: מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

שהיתה בתחלה רבתי ביו"ד גדולה, עתה נתמעטה ע"ש,
שיאמרו והוא לשון המשכה, כמו שאומר אדם על חבירו
איזה שבח אזי ממשיך על האיש הזה שבח זה, כן הוא הדין
כאן שיאמרו שימשיכו, ויאמרו עליה כלילת יופי היינו שהיה
בה תמיד יחוד עם הצדיק הנקרא כלילת יופי, כדאיתא בע"ח
(שער הארת המוחין פ"ה) ע"ש, מושוש כל הארץ כלומר
שהצדיק הזה דז"א קדישין הנקרא חדוה דמטרונותא,
כדאיתא בפע"ח (שער הזמירות פ"א) ע"ש, הוא היה משמח
לה והוא כל הארץ מלכות שמים בשלימות כל פרצופה יחוד
פב"פ, כדאיתא בזה"ר (בלק ריב) אמר רבי אבא מאי דכתיב
(ישעיה נה יב) 'כי בשמחה תצאו' וגו', אלא כד יפקון ישראל
מן גלותא, שכינתא נפקא עמהון, ועמה נפקין, הה"ד כי
בשמחה תצאו, ששון דא קב"ה, רבי יצחק אמר דא צדיק
הה"ד ששון ושמחה ימצא בה, אמר רבי שמעון צדיק ששון
אקרי, ומן יומא דכנסת ישראל נפלת בגלותא אתמנע ברכן
מלנחתא לעלמא מהאי צדיק, בההוא זמנא מה כתיב (שם יב
ג) 'ושאתם מים בששון' דא צדיק עכ"ל, והוא שאמר 'הזאת
העיר שייאמרו כלילת יופי'.

'דמשק אליעזר' הקדמת הזוהר א: מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא

יש גם כן שם מ"ה, בסוד 'וידע אד"ם' מ"ה 'את חוה אשתו'
כנודע. מה אדמה לך כלומר ידוע הוא כמו שז"א קדישין
נקרא אד"ם שם מ"ה, כן הוא הדין מלכות שמים נקראת
'אדם', ועם אות ה' שלה נעשה אדמה כנודע, וזהו שאמר נגד
בחינת אד"ם שם מ"ה חב' דחג"ת הג"ל מ"ה אדמה לך, כי
בבחינה זו שניהם שוים, היינו בבחינת ו' שיש בת"ת יש בה
גם כן בחינת ו' של ת"ת כנ"ל, אבל בחינת ו' זעירא חב' שיש
לז"א שהוא כנגד שאמר מה אעידך כנ"ל אין בה, אבל נגד
חג"ת בזה לבד שוה אליו, וזהו אדמה לך, וכנגד מה אשוה
לך שאמר, הוא כנגד מ"ה הג' שהוא בבחינת חב"ד או כח"ב,
כלומר כשבאה למדרגות יחוד השלם שהוא בחינת כתר
שוה לכתרו אז מ"ה אשוה לך.

'דמשק אליעזר' הקדמת הזוהר א: מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא

הזאת העיר שייאמרו כלילת יופי מושוש לך הארץ (איכה

ב טו)

כלומר הזאת העיר שהיא רחל אמנו מלכות שמים,
כדאיתא בלק"ת (איכה) 'איכה ישבה בדד העיר' המקוון קוון
למלכות הנקראת עיר, ואמר 'איכה ישבה בדד' לבדה, ומה

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' ו'זו זהב'
לדבינו יצחק אייזיק מקאמרנא ז"ע

פסקי דינים מרבינו יעקב יצחק מלובלין זלה"ה ה'חוזה מלובלין' תשעה באב תקע"ה

אין לומר עקידה ביום שאין אומרים תחנון

בסידור רבי שבתי זלה"ה כתב שלא יאמר בשבת וראש חודש עקידה, וראיתי למורי דודי ורבינו רבי יעקב יצחק מלובלין זלה"ה שלא אמרו בשום יום שאין אומרים תחנון וכן בברית מילה ג"כ:

(סימן א סק"א)

מנהגו כשהיה קם בחצות

מנהג הרב הקדוש מרן מוה"ר יעקב יצחק מלובלין זלה"ה כשהיה מוכן עצמו קודם התפלה בירך על נטילת ידים ואשר יצר ואלקי נשמה, כי היה קם ממש בחצות לילה והיה נוהג אח"כ לישן מעט, ולכן בירך אלקי נשמה קודם התפלה וברכת ענט"י היה סובר דעיקרו לתפלה אעפ"כ לא היה מברך למנוחה וערבית משום המנהג:

(סימן ד סק"א)

קשיירה בסוף הרצועות של תפילין של יד

אחר שיכרוך הרצועות על היד ועל אצבעות צריך לעשות קשר בסוף, דהיינו שיתחבב תחיבה אחת ואח"כ יתחבב באותה תחיבה וישים בה סוף הרצועה ויקשור, וכך נהג הקדוש מוה"ר יעקב יצחק מלובלין, ובדיעבד די בשתי תחיבות שלימות דהוה כמו קשיירה:

(סימן כז ס"ה)

טלטול ספר תורה

נוהגין להקל לטלטל ס"ת ממקום למקום לכבוד שמחת התורה ולכבוד העולין, דמה שאסרו בוהר אינו אלא בעת

צרה, מהר"י אבוהב. ואין מוחזין בידם למי שנוהגין כן, וכך נהג מורינו ורבינו יעקב יצחק מלובלין שהיה לו ס"ת מכתב קודש קדשים מו"ה משה מפשעווארסק וכשהיה נוסע בדרך היה ס"ת עמו בכל הדרך שלא רצה לקרות בס"ת אחר:

(סימן קלה ס"ח)

אין לומר מזמור וברכו אחר התפלה

מנהג ספרדים לומר ברכו אחר התפלה ואין מנהג זה בינינו כלל, ויש נוהגין לבלי שבת לומר מזמור וברכו אחר מעריב אין זה מנהג נכון כי אין מנהגינו, כי בסידור האר"י אינו אלא לספרדים, אבל אשכנזים שא"א בחול כלל בשבת בודאי לא יאמרו, וכך [נהג] מרן הריב"ש"ט, ורבינו יחיאל תלמידו, ורבינו יעקב יצחק תלמיד תלמידו, ומורי דודי תלמיד תלמיד תלמידו, וכך אנו נוהגין בכל מנהגי תפלה כמנהג מרן הריב"ש:

(סימן קלג ס"א)

יאמר ח' העולמים בפתח

יאמר ח' העולמים בפתח ואמר הקדוש מו"ה רבינו שמעלקי מנקלשבורג שכל האומר ח' בצירי בכל מקום בין בברוך שאמר וישתבח ובורא נפשות רבות ובכל מקום הוא מחרף ומגדף, כך העיד משמו רבינו הקדוש מו"ר רבינו יעקב יצחק תלמידו המובהק, וכך הוא האמת ליודעין שהוא חירוף וגידוף ופירוד ויזהר מאד, והעיד הגאון בעל א"ר על התנו"ט שחזר בזקנותו והודה על האמת לומר בכל מקום בפתח ח' העולמים:

(סימן רו ס"ב)

לא עבר עליו מימיו חצות לילה בשינה, ספרי הרמ"ז

ורבינו יעקב יצחק מלובלין זלה"ה לא עבר עליו מימיו חצות לילה בשינה ועסק בתורה וביחודים עד היום, ובספר הרמ"ז לא למד ולא שר בשיריו על פי צוואת רבו הגאון הקדוש מו"ה שמעלקי מנקלשבורג ודי בזה:

(סימן רלח ס"א)

טוב ליישן ביום איזה שעות שיהיה שינתו קלה בלילה

ויעמוד בחצות לילה

לאנשים כערכנו טוב ליישן ביום איזה שעות שיהיה שינתו קלה בלילה ויעמוד בחצות לילה להלל את קונו

ובוראו במח צח ויפה וכיון שכוונתו לשמים עולה נשמתו לצרור החיים גם ביום, וכך נהגו כל רבותי הקדושים מורי מו"ה יעקב יצחק מלובלין ז"ל ומורי אברהם יהושע העשיל ממעזיבוש [מאפטא] ומורי דודי רבינו צבי מזידיטשוב ומורי רבינו נפתלי מראפטישין וכל תלמידי מרן הריב"ש"ט וכל שתפסו לו גסות הרוח אינו יושן ביום שסובר שאין כמוותו צדיק בעולם:

(סימן רלט סק"א)

מליחת הדגים לכבוד שב"ק

יש לו להכין בעצמו כל צרכי שבת שמצוה בו וחייב לעשות עכ"פ ענין אחד בעצמו לחתוך הירק דק דק ולבקע עצים קטנים לבשל הדגים ולהצית האור. מורינו ורבינו מו"ה יעקב יצחק היה מולח הדגים בעצמו בבקר אחר התפלה בטלית ותפילין ביחודים גדולים כפי אשר ראינו בעינינו ושמענו מפה קדוש. ואני העני בימי חורפי הייתי בעצמי עושה כל מלאכת הדגים המליחה והתיקון והבישול היפה בכל מיני מטעמים וכעת כחי חלש מאד ואין ביכולתי אלא להכין הנרות של שמן.

(סימן רנ ס"ג)

אשה שהיא אוכלת בבית אחד ובעלה בבית אחר יכולה להדליק בביתה כל הנרות ולשלח אח"כ כל אחד למקומה

אסור להדליק הנר במקום שאין משתמשין בו כלום בשבת שאינו חייב להדליק שם נר כלל ואח"כ ליטול זה הנר ולהניחו על השולחן במקום שאוכלין או במקום שמשתמשין, אבל יכולה לברך במקום שמשתמשין או אוכלין על הרבה נרות ואח"כ יחלק הנרות לכל המקומות שצריכין לאכול ולהשתמש, ולכן אשה שהיא אוכלת בבית אחד ובעלה בבית אחר יכולה להדליק בביתה כל הנרות ולשלח אח"כ כל אחד למקומה וזה מותר אף לכתחלה, וכך ראינו אצל מורי רבינו יעקב יצחק מלובלין ואצל מורי דודי רבינו צבי כי הם היו אוכלין בבית התפלה שלהם והיא אוכלת בביתה:

(סימן רסג ס"י)

כשעוב הרבי ר' אלימלך את קאמרנא, אמר לאנשי העיר: רבכם גרם לי צער הרבה ועגמות נפש וכמעט שהשבתי לי עונג השבת שלי. והוא ייענש על כך שלא ישאיר אחריו אף דבר אחד בחידושי תורה מכל המון כתבים אשר לו. (כי ידע שהוא מרבה לכתוב חידושים שלו). כן לא יהיו בניו וצאצאיו עד דור רביעי - בני תורה...

אמרו: כשנפטר ר' יעקלי השאיר אחריו המון כתבים בחידושי תורה בעמקות ובהרפיות, וכשפרצה שריפה בשכונתו, חטף אחד את השק עם הכתבים והשליך אותם לתוך באר, והנה אחזה האש גם בקירות הבאר ונשרפו כל הכתבים.

ועוד אמרו הזקנים שמפיהם שמעתי אגדה זו: הגאון בעל 'ישועת יעקב' מצא אצלו קטע של חידושי התורה של רבו הנ"ל, ויאמר: הן רב הייתי נוהג לו מי שיביאו לי את ההתחלה והסוף של הדברים.

אמר הכותב: הכרתי עוד את הדור הרביעי, ואנשים פשוטים היו וגם הדורות שלאחריהם - והיו בהם כבר גם בני תורה...

ב'ית קומרנא' עמ' 135

בתפלה בשבת עד שלא יטבול במקוה טהרה תחלה, צוה הרב ר' יעקלי לבלן לסגור את המקוה במנעול חזק, כדי שהרבי ר' אלימלך לא יוכל ללכת למקוה, וכך עשה הבלן. כשהרבי ר' אלימלך רצה ללכת לטבול במקוה כדרכו בקודש ביום שבת זה בבוקר - נודע לו כי הוא סגור על מנעול ובריה. הוא שלח את משמשו אל הרב לבקש ממנו בשמו: שמכיון שאינו מחסר טבילה במקוה אף שבת אחת, לכן הוא מבקש ממנו בכל לשון של בקשה שירשה לבלן לפתוח למענו את המקוה, כדי שלא ישנה ממנהגו.

ומכאן שהרבי רבי יעקלי לא נענה לבקשתו ועוד נזף במשמש; ובעקיפין - בהרבי ר' אלימלך. כשחזר המשמש ומסר לו את הדברים אמר הרבי ר' אלימלך למשמשו: בא ונלך לטבול במקוה! המשמש לא הוסיף לשאול שאלות, וילכו שניהם, ובהגיעם לחדר המקוה והנה הוא סגור במנעול חזק ועב. אמר לו הרבי ר' אלימלך למשמשו: נסה לפתוח את המנעול ותראה שייפתח מעצמו. וכך הוה, המנעול נפתח והם ירדו וטבלו והלכו להתפלל במנין.

עטרת תפארת

עובדות וסיפורים מרבותינו ז"ע

טבילה בשבת קודש תשעה באב

רבנו הקדוש רבי אלימלך מליזענסק ז"ע סבל בסוף ימיו ממחלת השגרון, והיה נוסע שנה שנה לכפר לויבען וויעלקי (חמש עשרה ק"מ מקאמרנא) להתרחץ במעיינות הגופית אשר שם. לשבת היה הרבי ר' אלימלך בא לעבר העיר קאמרנא, להתפלל במניין ולשמוע קריאת התורה. אחת השבתות, שבת שחל בה תשעה באב היתה, וכדרכם של המתנגדים המקפידים מאד; הן באי-החלפת הבגדים והן ברחיצה ובטבילה במקוה - הקפיד רבה 'המתנגד' של קאמרנא; הגאון רבי יעקב (יעקלי) באנעס (נסתלק בשנת תקס"ג); מי שהיה רבו של ה'ישועת יעקב', על כן. ומתוך שידע כי דרכו של הרבי ר' אלימלך לא להתחיל

עטרת זקנים

יומא דהילולא ממאורי הדורות

רבינו הקדוש רבי יעקב יצחק בן רבי אברהם אליעזר הלוי הורוויץ זע"א החוזה מלובלין

ט' מנחם אב תקע"ה

ליקוטים יקרים, אמרות טהרות, עובדות והנהגות מלוכט מספרי רבינו הגאון הקדוש רבי אליעזר צבי מקאמרנא זע"א

בעל ה'דמשק אליעזר' על הוזה"ק, 'זקן ביתו' 'אור עינים' 'בן בית'.

פירוש על זהר הקדוש

שמעתי מאמנו"ר זלה"ה, ששמע מפי קדוש רבינו יעקב יצחק בן מאטיל מלובלין, שרצונו הטוב היה, שיהיה אחד בעולם, שיפרש דברי הוזהר הקדוש על פי פשוט פשט, בכל מקום שיכול לפרש על פי פשט.

'דרך הקודש' הקדמת הספר דמשק אליעזר

כתבי מהרה"ו

אחי אחי הנעים ראיתי בכמה מקובלים הקדמונים לפנינו, היינו הרב הקדוש א"א ר' שלום שריבא זלה"ה (נהר שלום לד.), וכיוצא בו כמה קדושי עליונים, מזהירין באזהרה גדולה שלא ללמוד שום דברי סתרי תורה משאר תלמידי מרן האר"י זלה"ה, אלא דייקא מכתבי מרן האר"י זלה"ה רבי חיים וויטאל זלה"ה וישראל ויסמוך להרח"ל הנ"ל, והוא בסמיכה גדולה, ברשות ששמע במתיבתא דרביעא שילך לעיר הקודש צפת שבארץ ישראל ויסמוך להרח"ל הנ"ל, והוא ימלא את מקומו לאחר פטירתו, וכך עשה מרן האר"י זלה"ה, שהלך ממצרים שהיה דר שם כמה שנים, ושאר תלמידיו לא היו מקבלים ממנו תורתו ואת אמת, אלא מכוח שמייעה ולימוד קצת, ולא מסר להם בפירוש אלא מכלל אתמור להם, על זה מזהירין הקדושים שלא ללמוד בשום ספר המיוסד על פי סוד, ולא עוד אלא שאסרו לעיין בהם גם כן כלל.

וכן שמעתי ממאמנו"ר מובהק הרב הקדוש מו"ה יצחק אייזיק יהודה יחיאל זלה"ה, שכל החברים שלו שלמדו וקיבלו מרבינו מרן דודו רבינו צבי מוויזשניץ, והראש מן התלמידים וחברו של אמנו"ר זלה"ה היה הרב הקדוש רבי יהודה צבי זלה"ה מוויזשניץ אבד"ק ראדויל בעל המחבר עמוד התורה וספר דעת קדושים, שכולם פה אחד היו מקובלים מרוב רבינו דודי רבי צבי מוויזשניץ, שלא לעיין ולא להשיג בשום ספר של סתרי תורה אלא דייקא הוא ולא אחר בכתבי מרן הרח"ו זלה"ה, ולא בשאר כתבים של תלמידי האר"י זלה"ה, אבל בכתבי רבינו ר' מנחם עזריא [מפאנו] רשאי ללמוד בכל עת שירצה.

ורבינו מרן דודי רבי צבי מוויזשניץ קיבל זאת מרבו רבינו איש אלקים רבי יעקב יצחק מלובלין זלה"ה, והוא קיבל חכמתו מרבו רבי אלימלך זלה"ה, והוא קיבל מרבו רבי בער זלה"ה עד מרן הבעש"ט זלה"ה.

'דרך הקודש' הקדמת הספר דמשק אליעזר

כשנמתקו הגבורות בא עשירות גדול

שמעתי בשם הרב הקדוש א"א רבינו רבי יעקב יצחק בן מאטיל מלובלין, כשנמתקו הגבורות עד שנעשין חסדים ממש, אז בא למטה עשירות גדול, ודפח"ח.

'דמשק אליעזר' בראשית כד:

מחשבות זרות

אמר רבי יהודה בא וראה, לעולם אין יצר הרע שולט אלא באלו ב' כוחות אליו דאמרן. כמו שכתב רבינו איש אלקים יעקב יצחק בן מאטיל מלובלין זלה"ה שיעקר מחשבות זרות ורעות ראשית הוא בא מתאות אשה, וכן כתב רבינו אלקי רבי אלימלך זלה"ה (נועם אלימלך פ' שופטים ע"פ כי יכריח) שכל המחשבות רעות נובעים מחטאת נעורים ע"ש, לזה אמר ר' יהודה לעולם אין יצר הרע שליט אלא באלו ב' כוחות, מחשבת הדעת הבא לו מתאות יסוד ברית.

'דמשק אליעזר' וירא קט.

'קרבו רדפי זמה מתורתך רחוקו'. ר"ל קרבו יצר הרע לי מאור, והוא בעת שהוא רדפי זמה מחשבות רעות וזרות של זמה, שהוא תאוות הזוג של שוא ושקר, כנודע מה שכתב הרב הקדוש ר' יעקב יצחק בן מאטיל זלה"ה מלובלין שיעקר התגבורות היצר הרע הוא רק מחשבות רעות של זוג שוא ושקר שזהו זמה.

'בן בית' על תהלים קיט קג

חצי שעה קודם חצות

אמר רבי שמעון, בשעתא דבר נש אקדים בפלגות ליליא, וקם ואשתדל באורייתא עד דנהיר צפרא. 'אקדים' שקם ממטתו קודם חצות כמו חצי שעה, וכך היה מנהג של רבינו הרב הקדוש מורינו ורבינו יעקב יצחק בן מאטיל זלה"ה מלובלין.

'דמשק אליעזר' ואתחנן רסה.

תענוגו בעולם הזה

יש צדיק שעובד במחשבות טהורות, ומדבק את עצמו על ידי עשיית המצוות ומעשים טובים, מתוך תורה ועבודה, בדביקות הבורא ברוך הוא בחשקות גדול אליו יתברך, ורואה תמיד רוממותו יתברך ושפלות עצמו, הצדיק הזה מושך עצמו תענוגי עולם הבא בעולם הזה, וזהו עולמך תראה בחי"ק, וכן שמעתי בשם רבינו אלקי רבי יעקב יצחק בן מאטיל מלובלין, שאמר בפיו הקדוש שאינו יודע אם הוא מקבל שכר עבור לימוד גמרא, כי הוא היה לומד לשמה באור נפלא, בדביקות הבורא, בהתפשטות הגשמיות לגמרי עד שבטל במציאות מאור רוחני שהופיע הקדוש ברוך הוא אליו בשעת לימודו בגמרא.

'זקן ביתו' על מסכת אבות

ברכת המזון בדבור

שמעתי שהרב הצדיק הקדוש רבינו אלקי מו"ה יעקב יצחק בן מאטיל זלה"ה מלובלין, היה מסתופף בצל רבינו אלקי הרב רבי בער זלה"ה, והיה שם גם כן צדיק וחכם הידוע לי, ושמע רבינו מלובלין בשעה שיושבים בשלחן אצל רבינו הרבי רבי בער זצ"ל, שהרב הצדיק הזה לא בירך ברכת המזון ושאלו למה לא ברכת, השיב לו שרבינו הרב רבי בער מעלה את ברכתו שעל המזון למעלה, כי אני איני יכול לדבר עתה שום דיבור, השיב לו רבינו מלובלין אם אתה על כל פנים דברת דיבורים של ברכת המזון אלא שהם אינם בדביקות כל כך, אז היה רבינו רבי בער מעלה את הדבורים הללו למעלה, והיה מתקן אותם בברכת המזון שלו, אבל אם לא דברת שום דבור מה יש לרבינו להעלות ממך.

'זקן ביתו' על מסכת אבות

דרך ישרה

מי שהולך בדרך ישרה, בוודאי בלי ספק מרגיש הוא מעט מעט בכל יום יותר, עד שבא למדרגת ראייה ושמיעה רוחני ממש, כל אחד כפי מדרגתו ונשמתו, כמו שהיה אצל תנאים ואמוראים, ובפרט מה שהיה מדרגות רבות, אצל רבי שמעון בר יוחאי ובנו רבי אלעזר, ואצל רבינו אלקי קודש הקדשים רבינו יצחק לוריא זלה"ה, ואצל רבינו אלקי קודש הקדשים רבינו רבי ישראל בן שרה בעש"ט זלה"ה, ואח"כ אצל הרב רבי אלימלך זלה"ה, ואצל רבינו רבי יעקב יצחק בן מאטיל זלה"ה מלובלין.

'זקן ביתו' על מסכת אבות

אזון שומעת

יש בחינה כנגד אזון שומעת, היינו שיש לו מדרגות שישומע כרוזים שלמעלה, והוא כמו שהיה כמעט בדורנו רבינו אלקי הרבי רבי דובער זלה"ה, ורבינו אלקי הרב רבי אלימלך זלה"ה, ואחריו רבינו רבי יעקב יצחק בן מאטיל זלה"ה מלובלין וכיוצא בהם.

'זקן ביתו' על מסכת אבות

ישוב הדעת

שמעתי בשם רבינו איש אלקים רבינו יעקב יצחק בן מאטיל מלובלין, שהיה מתנהג תמיד כשבא לו איזה פניות מיצר הרע, היה משיב לו, המתן לי עד שאקח עצה בדעתי בישוב הדעת שלי, אפשר אעשה כמו שאתה רוצה, וידוע הוא למשכיל דקדושה שיצר הרע אינו יכול לסבול שום ישוב הדעת, אלא דווקא רוצה לחטוף אותו ברגע אחת הכול כנודע, מזה היה מציל עצמו תמיד הרב הקדוש הנ"ל מצד פתיות יצר הרע.

'זקן ביתו' על מסכת אבות

שחרית כוונתין

יהרר עצמו בר ישראל בכל כוחו ובכל יכולתו לכל יאחר זמן קריאת שמע ותפלה, אלא דווקא הוי זהיר להתפלל בזמנו, וראשית זמן הטוב בוודאי בלי ספק הוא כוונתין, וכן שמעתי שגדולי צדיקים קדושי עליונים, אפילו עתה סמוך לזמנינו היינו מרן הבעל שם טוב זלה"ה, ורבינו רבי יעקב יצחק בן מאטיל זלה"ה מלובלין.

'זקן ביתו' על מסכת אבות

ויעתר יצחק לנכח אשתו

והקשה הרב אלקי רבינו הרב רבי יעקב יצחק בן מאטיל מלובלין זלה"ה בספרו דברי אמת (ריש פרשת תולדות), הרי יצחק היה יודע שמי שהוא מבחינת נוקבא ולית לה חיים ואינו יכול להוליד, כמו שהוא עצמו היה עד שהיה בן ארבעים שנה כנ"ל, אם כן למה כתיב כאן ויעתר יצחק ליי לנכח אשתו שהיא בחינת נוקבא. ושוא יצא ממנה בנים שהם מבחינת נקבא, כי הוא היה מתפלל לנכח אשתו, ונראה ששאלתו שלא כהגן. אף על פי כן השיבו כהגן ויעתר לו דוקא יי ברוך הוא, עיין שם.

דרך התשובה

שמעתי מאמנו"ר זלה"ה שאמר משם רבנו הקדוש איש אלקים רבי יעקב יצחק בן מאטיל מלובלין זלה"ה, ויאמר אבני שבשמים, שבו יעשו בני ישראל תשובה, שברו ותשבר לג' שם אלהים הדינים קשים הנמצא בעולם הזה, וכן הדינים הנמצא לכל פרט ופרט צריך לשבר אותם על ידי תשובה מעט, ואחר התשובה אל תתגאה שאתה בעל תשובה כנודע, אלא תהיה מעט בענות ושפלות הרוח כקטן שבכלם, ואם תאמר מהיכן יהיה פרנסתי. לזה השיב אבל שואת לא נמצא מכחך, אלא הקדוש ברוך הוא, שהוא זן ומפרנס לכל, ובפרט לבעלי תשובה באמת מזה, בודאי ישפיע לו השם יתברך ברב רחמים וחסדיו שפע ברכה והצלחה אמון, והוא 'אכל'. עד כאן שמעתי מפיו הקדוש.

'בן בית' פרשת ויגש